

združenie vlastníkov
strelných zbraní

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony

predložený do medzirezortného pripomienkového konania dňa 29.11.2018

Stručná analýza

Bratislava, 6.12.2018

Východiská

MVSR dňa 29.11.2018 predložilo do medzirezortného pripomienkového konania návrh novely (novela) zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive (zákon). Touto novelou sa má do právneho poriadku SR prevziať Smernica Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2017/853 zo 17. mája 2017, ktorou sa mení smernica Rady 91/477/EHS o kontrole získavania a vlastníctva zbraní (smernica). Slovenská republika bola v zmysle právnych predpisov EÚ povinná prevziať túto smernicu do svojho právneho poriadku v lehote do 14.9.2018. Povinnosť prevziať tento akt vyplýva aj z Ústavy SR.

Smernica prináša rad obmedzení legálnej držby zbraní občanmi a jej prijatie zásadne naruší doterajšiu modernú a vyváženú právnu úpravu SR v tejto oblasti. Smernica v rozpore so zásadou subsidiarity neproporčne a neodôvodnene obmedzí občianske práva a bola vydaná napriek tomu, že orgány EÚ nemali danú právomoc na jej prerokovanie a prijatie. K rovnakým záverom dospela aj vláda Českej republiky, ktorá smernicu dňa 9.8.2017 napadla žalobou na Súdnom dvore EU z dôvodov porušenia zásady zverenia právomocí, porušenia zásady proporcionality, porušenia zásady právnej istoty a porušenia zásady zákazu diskriminácie.

Napriek tomu, že obsah smernice je zásadne reštriktívny, v legislatívnom procese sa do textu smernice podarilo zahrnúť výnimky pre športových strelcov a doložku, v zmysle ktorej môže členský štát zo zákona vylúčiť zákazy vo vzťahu k držbe a ďalším prevodom zbraní, ktoré boli nadobudnuté pred prijatím smernice (viď. čl. 7, ods. 4a smernice, tzv. grandfatheringová doložka).

Smernica umožňuje členským štátom, aby za využitia daných výnimiek zmiernili dopad jej prijatia na svojich občanov. Predložený návrh novely ale tieto možnosti na prospech držiteľov zbraní nevyužíva a vo viacerých bodoch právnu úpravu sprísňuje nad rámec smernice.

Obsah implementačnej novely

Návrh implementačnej novely zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive predstavuje komplexnú zmenu zákona, ktorá zásadne zmení existujúcu právnu úpravu. Uvádzame preto iba prehľad najdôležitejších zmien:

1. Rozširuje sa zoznam tzv. **hlavných častí zbrane**. Oproti súčasnej úprave budú hlavnou časťou zbrane aj rám, telo, puzdro záveru, závočník a vložná nábojová komora. Hlavné časti zbrane sa ako samostatné predmety považujú za zbraň rovnakej kategórie, ako je zbraň na ktorú patria. Uvedené hlavné časti boli doteraz nadobúdateľné bez povolenia a ich držba nebola obmedzená. Občania ich kupovali ako voľnopredajné náhradné diely. Ďalšia držba týchto častí ale už bude spadať pod evidenčnú povinnosť a ich držiteľ bude v mnohých prípadoch musieť byť držiteľom zbrojného preukazu a výnimky MVSR (výnimka). Táto zmena povedie k mnohým postihom, nakoľko predmety z pohľadu občana – nepodnikateľa doteraz nijako neregulované sa po zmene zákona budú považovať za zbrane, v mnohých prípadoch dokonca za zbrane kat. A – zakázané.

2. Rozširuje sa zoznam **zakázaných zbraní kat. A**. Zakázanými sa stanú tieto zbrane:

- expanzná zbraň, ktorá bola upravená zo zbrane kategórie A,
- iná zbraň ako expanzná (napr. flobertky), ktorá bola upravená zo zbrane kategórie A, okrem zbrane znehodnotenej,
- samonabíjacia palná zbraň, ktorá bola upravená zo samočinnnej zbrane,
- krátka samonabíjacia palná zbraň alebo krátka opakovacia palná zbraň na strelivo so stredovým zápalom, ktorá umožňuje vystrelenie viac ako 21 nábojov bez dobíjania, ak je jej súčasťou zásobovacie zariadenie alebo je do nej vložené zásobovacie zariadenie s kapacitou väčšou ako 20 nábojov,
- dlhá samonabíjacia palná zbraň alebo dlhá opakovacia palná zbraň na strelivo so stredovým zápalom, ktorá umožňuje vystrelenie viac ako 11 nábojov bez dobíjania, ak je jej súčasťou zásobovacie zariadenie alebo je do nej vložené zásobovacie zariadenie s kapacitou väčšou ako 10 nábojov,
- dlhá samonabíjacia palná zbraň, ktorú možno bez straty funkčnosti skrátiť na dĺžku menšiu ako 600 mm prostredníctvom sklopnej pažby, teleskopickkej pažby alebo inej pažby, ktorú možno odstrániť bez použitia technických prostriedkov.

Zákaz postihne veľkú časť zbraní v legálnej držbe a väčšiu časť zo 150.000 držiteľov zbrojného preukazu v SR. Medzi zakázané zbrane bude tiež zaradená veľká časť expanzných zbraní, používaných pri rekonštrukciách historických udalostí. Tie je dnes možné držať bez zbrojného preukazu a podliehajú iba ohláseniu (povinnosť zaevidovať zbraň na polícii).

Navrhovateľ **nad rámec smernice medzi zakázané zbrane zahrňuje aj krátke opakovacie palné zbrane a dlhé opakovacie palné zbrane**. Zákazy vyslovené v smernici sa pritom týkajú iba zbraní samonabíjajúcich. Smernica zaraďuje krátke opakovacie palné zbrane medzi zbrane kat. B, na držbu ktorých podľa smernice stačí povolenie a ohlásenie (v zmysle zákona zbrojný preukaz, nákupné povolenie a zaevidovanie). Dlhé opakovacie palné zbrane dokonca smernica radí medzi zbrane kat. C, ktoré podľa smernice stačí iba ohlásiť.

Zákaz navrhovaný novelou by sa tak napríklad **dotýkal aj opakovacích pušiek s trubicovým zásobníkom** s kapacitou viac ako 10 nábojov (napr. populárne pákové opakovačky typu Winchester model 73 či 92 v kal. 38 Spl.). Tieto zbrane pritom spravidla nie sú zakázané ani v štátoch s mimoriadne reštriktívnou právnou úpravou.

3. Medzi **zbrane kat. B**, na držbu ktorých je podľa zákona potrebný zbrojný preukaz, nákupné povolenie a podliehajú evidencii navrhovateľ novely zaraďuje:

- krátka palná zbraň na strelivo so stredovým zápalom s hladkým vývrtom hlavne (krátke brokovnice)
- expanzná zbraň, ktorá bola upravená zo zbrane kategórie B,
- iná zbraň ako expanzná (napr. floberty), ktorá bola upravená zo zbrane kategórie B na zbraň kategórie C alebo zbraň kategórie D, okrem zbrane znehodnotenej

V zmysle novely bude možné krátke brokovnice držať už iba na zbrojný preukaz sk. F, teda iba na zberateľské účely. Držiteľia by už nemohli z týchto zbraní legálne strieľať na strelnici. Dôvod na takéto obmedzenie nie je a nevyžaduje to ani smernica.

4. Medzi **zbrane kategórie C**, na držbu ktorých je podľa nášho zákona potrebný zbrojný preukaz a podliehajú evidencii, navrhovateľ novely paušálne zaraďuje **zbrane skonštruované na princípe perkusného, kresadlového, kolieskového alebo tlejákového zámkového systému**.

Takéto sprísnenie je nadbytočné. Ide o repliky historických zbraní – predoviek, nabíjaných ústím hlavne čiernym prachom. Tieto zbrane sú technicky obsoletné viac ako 150 rokov a doteraz boli zaradené v kat. D, tj. ich držba bola voľná a bez nutnosti mať zbrojný preukaz. V zmysle smernice však zbrane kat. C podliehajú iba ohláseniu a na ich nadobudnutie by postačovalo aj splnenie menej náročnej podmienky. Navrhovateľ mohol tieto zbrane ponechať v režime ohlasovacej povinnosti bez nutnosti držby zbrojného preukazu tak, ako to je v súčasnosti pri expanzných zbraniach.

Do kat. C budú po novom ďalej zaradené palné zbrane na delený náboj so stredovým zápalom alebo okrajovým zápalom, expanzné zbrane, ktoré boli upravené zo zbrane kategórie C (napr. expanzné opakovacie guľovnice) a iné zbrane, ktoré boli upravené zo zbrane kategórie C okrem zbrane znehodnotenej.

5. Zbrane, ktoré sa majú po novele stať zbraňami zakázanými, bude možné ďalej držať alebo znovu nadobúdať už iba **na základe výnimky**. Táto výnimka ale **nemá byť nárokovateľná** a žiadateľovi nemusí byť vydaná. Správny poplatok za vydanie výnimky je **99,50€** a výnimka má byť platná iba po dobu platnosti zbrojného preukazu, čiže **najviac 5 rokov**.

Športoví streľci budú môcť na základe výnimky nadobúdať a držať na zbrojný preukaz sk. E nasledovné zakázané zbrane a z týchto zbraní aj strieľať na strelniciach:

- samonabíjacia palná zbraň, ktorá bola upravená zo samočinnnej zbrane,
- krátka samonabíjacia palná zbraň alebo krátka opakovacia palná zbraň na strelivo so stredovým zápalom, ktorá umožňuje vystrelenie viac ako 21 nábojov bez dobíjania, ak je jej súčasťou zásobovacie zariadenie alebo je do nej vložené zásobovacie zariadenie s kapacitou väčšou ako 20 nábojov,
- dlhá samonabíjacia palná zbraň alebo dlhá opakovacia palná zbraň na strelivo so stredovým zápalom, ktorá umožňuje vystrelenie viac ako 11 nábojov bez dobíjania, ak je jej súčasťou zásobovacie zariadenie alebo je do nej vložené zásobovacie zariadenie s kapacitou väčšou ako 10 nábojov.

Pre získanie výnimky bude športový strelec musieť získať **potvrdenie športovej organizácie**, ktorej predmetom činnosti alebo cieľom činnosti je športová streľba, ktorej je členom, že a) počas posledných 12 mesiacov aktívne trénuje alebo sa zúčastnil súťaže v streľbe, ktorú uznáva športová organizácia alebo medzinárodná športová organizácia, b) strelná zbraň, o výnimku ktorej žiada, spĺňa špecifikácie požadované pre streleckú disciplínu uznanú športovou organizáciou na medzinárodnej úrovni.

6. Dlhé samonabíjacie palné zbrane, ktoré možno bez straty funkčnosti skrátiť na dĺžku menšiu ako 600 mm prostredníctvom sklopenej pažby, teleskopickej pažby alebo inej pažby, ktorú možno odstrániť bez použitia technických prostriedkov prejdú do kat. A a bude ich ako zakázané ďalej možné držať a nadobúdať na základe výnimky už iba na zbrojný preukaz sk. F, tj. na zberateľské účely bez možnosti z týchto zbraní strieľať na strelniciach. Aby sa tomu dalo vyhnúť, veľa takýchto zbraní, ktoré sú v súčasnosti používané na športovú streľbu, preto bude na náklady držiteľa upravovaných tak, aby mali fixovanú pažbu buď v sklopenej polohe (potom budú podľa novej definície radené medzi zbrane krátke a podľa toho, či pôjde o zbraň upravenú zo samočinnnej zbrane alebo nie budú zaradené do kat. A alebo B, vždy však s možnosťou držby na zbrojný preukaz sk. E na športové účely buď na výnimku alebo bez nej) alebo vo vyklopenej polohe. Inak sa stanú výlučne zbierkovými predmetmi.

7. Držitelia po novom zakázaných expanzných a upravovaných zbraní (napr. úprava samočinnnej zbrane na flobert) a expanzných zbraní, ktoré budú spätne prevedené do kat. B a C, budú musieť najneskôr do 30.4.2020 **požiadať o zbrojný preukaz** a v prípade zbraní kat. A aj získať **výnimku** (iba prvé udelenie výnimky má byť bezplatné). Expanzné zbrane zaradené do kat. A bude možné držať už iba na zberateľské účely na zbrojný preukaz sk. F. Budú sa však môcť používať pri rekonštrukciách historických udalostí.

8. Pri skončení platnosti zbrojného preukazu automaticky skončí aj platnosť udelenej výnimky, a to aj v prípadoch ak zbrojný preukaz stratí platnosť napr. pre jeho stratu či poškodenie.

9. Výlučne iba držitelia výnimky budú môcť nadobúdať a držať **zásobníky** s kapacitou prevyšujúcou zákonom stanovené limity (viď bod 2 vyššie). Nedovolená držba takéhoto zásobníka bude sankcionovaná ako priestupok pokutou do **1659€**, stratou spoľahlivosti a následným **odňatím zbrojného preukazu**.

Zásobník s kapacitou prevyšujúcou zákonom stanovené limity bude možné držať bez udelenia výnimky do 30. apríla 2020. Navrhovateľ sa už neobťažuje riešiť otázku, ako majú držitelia takýchto legálne nadobudnutých zásobníkov so svojim majetkom naložiť po uvedenom dátume. Štát vyslovuje zákaz držby a užívania majetku, ktorý občania nadobudli v súlade so zákonom a za svoj štátom zdanený príjem.

10. Novela zakazuje predaj na diaľku expanzných zbraní kat. D (tj. novo vyrobené expanzné zbrane a najmä obľúbené „plynovky“ napr. značky Zoraki) a flobertiek. Tieto zbrane, spolu s novými znehodnotenými zbraňami budú podliehať evidencnej povinnosti na polícii a bude sa im vystavovať preukaz zbrane. **Po kúpe „plynovky“, flobertky alebo „znehodnotenky“ ju teda nadobúdateľ bude povinný zaevidovať a predložiť na polícii do 7 dní.**

11. Platnosť zbrojného preukazu a platnosť dokladu o psychickej spôsobilosti sa skracať na 5 rokov. Každých 5 rokov bude potrebné žiadať o vydanie nového preukazu, žiadať o výnimku, absolvovať zdravotnú prehliadku a psychotest. Napriek tomu, že podľa smernice nie je opakované psychologické vyšetrenie potrebné pokiaľ má štát zavedený kontinuálny systém zdravotného dohľadu, čo je aj prípad SR. Žiadosť o predĺženie zbrojného preukazu bude možné podať iba 60 dní pred koncom jeho platnosti a platnosť všetkých zbrojných preukazov skončí plošne najneskôr k 30. 4. 2024.

12. Každý držiteľ zbrojného preukazu bude povinný umožniť ministerstvu a policajnému útvaru **vstup do obydli**a za účelom kontroly zabezpečenia zbraní kategórie A, zbraní kategórie B alebo zbraní kategórie C. Novela nerieši otázku, ako postupovať v prípade, keď osoby žijúce spolu s držiteľom zbrojného preukazu v obydlí nebudú **so vstupom policajtov do obydli súhlasiť**.

13. Navrhovateľ rozširuje zoznam zakázaných zbraní kat. A, ktoré boli doteraz zaradené do iných kategórií, ponecháva však úplne nedotknuté ustanovenia zákona o povinnosti držiteľa zakázaných zbraní ohľadom ich **uloženia**. Desiatky tisíc držiteľov zbraní sa po zmene zákona stanú držiteľmi po novom zakázaných zbraní kat. A. Každý držiteľ zbrane, ktorá má byť po novele zakázaná, hoci doteraz zakázanou nebola, bude **povinne každé dva roky podrobený kontrole uloženia zbrane v obydlí**. Držiteľ viac ako 5 zbraní kat. A (opäť, týka sa to aj novo zakázaných zbraní) ich bude musieť mať ihneď po schválení novely **povinne uložené v uzamykateľnom trezore**, v uzamknutej miestnosti alebo v samostatnom objekte a zbrane budú musieť byť **zabezpečené poplachovým systémom**. Schválením novely v takejto podobe sa doterajšie zbrane kat. B a D presunú do kat. A so všetkými týmito

dôsledkami, hoci ich prípadná spoločenská nebezpečnosť sa nijako nezmení. Pre mnohých držiteľov to bude znamenať nové výdavky na zbrojný preukaz, psychotest, trezor, poplachové zariadenie a výnimku, odhadom vo výške najmenej 1500€ a viac. **Polícia bude zo zákona povinná každé dva roky vykonať kontroly uloženia zbraní v desiatkach tisícov domácností.** Vyžiada si to presunutie kapacít policajného zboru na tieto kontrolné činnosti.

14. Explicitne sa **zakazuje strelba zo zbraní držaných na zberateľské účely.** Napriek tomu, že strelba zo zberateľských zbraní je už obmedzená tým, že držiteľ takejto zbrane je oprávnený držať najviac dve najmenšie spotrebiteľské balenia streliva do tejto zbrane a musí spĺňať všetky prísne podmienky na získanie zbrojného preukazu a výnimku.

15. **Platnosť zbrojných licencií** pre podnikateľov na úseku zbraní a streliva sa obmedzuje na 5 rokov. Navrhovateľ ukladá držiteľom licencií **zákaz upravovať zbrane** na inú kategóriu, pokiaľ na takúto úpravu nebude ustanovený technický postup osobitným predpisom. Novela však žiadnemu orgánu blanketovou normou neukladá povinnosť vydať takýto predpis, a preto je možné tento návrh považovať za **skrytý paušálny zákaz** vykonávania akýchkoľvek úprav, napr. zbrane kat. B na A atď. Takúto povinnosť nám smernica neukladá.

16. Navrhovateľ obchodníkom **neumožňuje predzásobiť sa** zbraňami kat. A, ktoré budú dostupné na výnimku pre športových strelcov. Takúto zbraň si obchodník – držiteľ zbrojnej licencie sk. C - bude môcť z veľkoobchodu či zo zahraničia zadovážiť až po tom, ako mu kupujúci predloží výnimku na nadobudnutie takejto zbrane. Vybavenie dovozných licencií na dovoz zbraní zo zahraničia v zmysle osobitného zákona trvá najmenej 90 dní. Nadobúdanie zbraní v rámci veľkoobchodu až po obdržaní kusovej objednávky koncového zákazníka sa pre kupujúcich – spotrebiteľov výrazne predraží ak nie celkom znemožní. Tieto návrhy výrazným spôsobom obmedzia legálnu dostupnosť zbraní určených na športové účely.

17. Rozširuje sa rozsah povinného **označovania** zbraní na všetkých hlavných častiach. Zbrane budú povinne označované označením krajiny pôvodu alebo miestom výroby, názvom výrobcu alebo výrobnou značkou, výrobným číslom a rokom výroby, skúšobnou značkou, kontrolnou značkou a nad rámec požiadaviek smernice aj tzv. **typom** zbrane. Definícia tzv. „typu zbrane“ však aj po novele v zákone stále chýba. Nie je preto jasné, čo tým má navrhovateľ na mysli. Absencia tohto údaju na zbrani však zakladá dôvod na jej nezaevidovanie zo strany polície. Navrhovateľ tak vytvára právne nejasnú situáciu, ktorá potenciálne poškodí občana.

Ak to rozmery hlavnej časti zbrane neumožnia, hlavná časť zbrane bude povinne označená aspoň výrobným číslom alebo číselným kódom. Nové povinnosti označovania sa nebudú týkať zbraní držaných na zberateľské účely a zbrani, ktoré už bola zaevidované policajným útvarom.

18. Rozširujú sa povinnosti držiteľov zbrojných licencií vo vzťahu k rozsahu vedenia evidencie. Evidencia bude vedená elektronicky. Pri preprave viac ako 100 kusov zbraní alebo viac ako 200 000

kusov streliva bude použitý dopravný prostriedok pri cestnej doprave povinne vybavený zariadením umožňujúcim nepretržité sledovanie jeho pohybu, ktoré musí byť prihlásené do systému sledovania.

19. Informačný systém športu vedený MŠSR a evidencia SPK o vydaných poľovných lístkoch majú byť online dostupné MVSR a Policajnému zboru.

20. Podľa oficiálnej štatistiky MVSR bolo v prvom polroku roku 2018 v SR celkovo evidovaných **148.027 držiteľov zbrojného preukazu**, ktorí držali spolu **348.199 zbraní** kat. A, B a C. Novelou navrhované zákazy sa dotknú prevažnej časti týchto držiteľov a veľká časť zo zbraní kat. B a C má byť zaradená medzi zbrane zakázané, tj. do kat. A.

Napriek tejto skutočnosti sa navrhovateľ na škodu občanov rozhodol **nevyužiť tzv. grandfatheringovú doložku** smernice (viď vyššie). V zmysle tejto doložky by **držba** po novom zakázaných zbraní, ktoré boli pred legislatívnou zmenou v legálnom vlastníctve, ako aj ich **d'alsie prevody a nadobúdanie, mohla byť štátom povolená na základe automatickej výnimky udelenej zo zákona**. Smernica v čl. 7 ods. 4a. povoľuje, aby sa režim zákazu a výnimiek nevzťahoval na zbrane kat. B, ktoré už boli legálne držané pred zmenou zákona a ani na d'alsie prevody týchto zbraní.

Podľa návrhu novely ale ten, kto má v držbe po novom zakázanú zbraň kat. A, na ktorej držanie nebolo pred zmenou zákona potrebné mať výnimku, sa považuje za držiteľa tejto **výnimky iba do zániku platnosti zbrojného preukazu alebo zbrojnej licencie. Platnosť všetkých zbrojných preukazov vydaných pred novelou má pritom končiť najneskôr 30.4.2024**. Držitelia po novom zakázaných zbraní tak síce budú mať zo zákona na tieto zbrane automaticky udelenú výnimku, ale najdlhšie iba do 30.4.2024. Po tomto dátume už na účely držby týchto zbraní budú musieť získať výnimku za správny poplatok 99,50€ pričom udelenie výnimky nie je právne nárokovateľné.

Z historických dôvodov sa platnosť veľkej časti v súčasnosti držaných zbrojných preukazov skončí v rokoch 2022 až 2024. Ak bude prijatá takáto zákonná úprava, **desiatky tisíc držiteľov zbrojných preukazov v pomerne krátkom časovom rozmedzí požiadajú o vydanie nového zbrojného preukazu a vydanie výnimky**. Na Policajný zbor doľahne mimoriadna administratívna záťaž s tým spojená.

Veľká časť legálne držaných zbraní bude musieť prejsť **expertíznym skúmaním za účelom zistenia, či majú byť zaradené do kat. A alebo nie**. Toto bude predstavovať enormnú záťaž pre Kriminalisticko-expertízny ústav. Vyhodnotenie tak veľkého počtu zbraní, o ktoré bude požiadané v krátkom časovom rozmedzí, zaberie **niekoľko rokov** (obvyklý časový rámec na posúdenie niekoľko tisíc zbraní v zbraňovej amnestii bol viac ako rok, skúmaniu by ale v prípade schválenia novely v navrhovanom znení podliehali desiatky tisíc zbraní).

Návrhu novely v súčasnej podobe je **na hrane nedovoleného zásahu do ústavného práva** vlastníť a užívať svoj legálne nadobudnutý majetok. Občania legálne nadobudli zbrane v istom právnom rámci, pričom bez zmeny okolností na strane občanov má byť držba tohto majetku zo zákona zakázaná a podmienená získaním výnimky, na ktorú nie je právny nárok. V prípade neudelenia výnimky budú občania povinní svoje zbrane previesť na držiteľa výnimky (logicky za nevýhodných finančných

podmienok), na vlastné náklady požiadať na svoje náklady o ich znehodnotenie či zničenie alebo požiadať o ich bezodplatný prevod vlastníctva zbrane do majetku štátu.

Ako uvádzame vyššie, v smernici neexistuje právna prekážka, ktorá by Slovenskej republike bránila súčasným držiteľom zbraní udeliť zo zákona a bez osobitnej žiadosti plošnú, automatickú výnimku na ďalšie držanie zbraní, ktoré už vlastnia za predpokladu, že budú naďalej držiteľmi zbrojného preukazu. Rovnako neexistuje právna prekážka, ktorá by Slovenskej republike bránila, aby takéto zbrane bolo možné na základe automatickej, zo zákona bez osobitnej žiadosti udelenej výnimky medzi držiteľmi zbrojných preukazov ďalej prevádzkať a nadobúdať. Zjednodušené povedané, držba, predaj a kúpa zbraní už držaných pred zmenou zákona by nemusela podliehať získaniu výnimky ergo tieto zbrane by de facto neboli zakázané.

Zhrnutie

Návrh novely zákona prináša nasledovné zmeny:

1. Zakazuje sa držba veľkej časti zbraní, ktoré bolo doteraz možné držať na zbrojný preukaz (samonabíjacie zbrane upravené zo samočinných, samonabíjacie zbrane s kapacitou zásobníku prevyšujúcou stanovený limit 20 nábojov pre krátku zbraň a 10 nábojov pre dlhú zbraň) alebo bez zbrojného preukazu (expanzné zbrane).
2. Zakazujú sa zásobníky s kapacitou prevyšujúcou stanovený limit 20 nábojov pre krátku zbraň a 10 nábojov pre dlhú zbraň. Porušenie zákazu sa trestá vysokou pokutou a odňatím zbrojného preukazu. Takéto zásobníky budú môcť ďalej držať iba držiteľia výnimky, bez výnimky ich bude možné držať iba do 30.4.2020.
3. Nad rámec požiadaviek smernice sa zakazujú opakovacie zbrane s kapacitou zásobníku prevyšujúcou stanovený limit 20 nábojov pre krátku zbraň a 10 nábojov pre dlhú zbraň.
4. Držiteľia novo vyrobených zbraní na náboje typu flobert, novo vyrobených expanzných zbraní (vrátane poplašných zbraní a „plynoviek“) a nových znehodnotených zbraní budú mať povinnosť ohlásiť nadobudnutie zbrane na polícii do 7 dní od ich nadobudnutia.
5. Nad rámec smernice sa na držbu zbraní skonštruovaných na princípe perkusného, kresadlového, kolieskového alebo tlejákového zámkového systému vyžaduje držanie zbrojného preukazu, napriek tomu, že v zmysle smernice by na ich držbu bolo postačujúce splnenie menej náročnej podmienky a splnenie ohlasovacej povinnosti.
6. Držiteľia expanzných zbraní upravených zo zbraní kat. A, B a C budú nútení požiadať o vydanie zbrojného preukazu na zberateľské účely a požiadať o udelenie výnimky na expanzné zbrane späťne zaradené do kat. A.

7. Výnimky na držbu a nadobúdanie zbraní nebudú právne nárokovateľné ani na držbu zbraní, ktoré doteraz neboli zakázané, a to ani pre športových strelcov ani pre zberateľov.
8. Zo zbraní držaných na zberateľské účely bude zakázané strieľať na strelniciach. Držitelia expanzných zbraní ale budú môcť tieto zbrane použiť napr. pri rekonštrukcii historických udalostí.
9. Dĺžka platnosti zbrojnej licencie, zbrojného preukazu a platnosti dokladu o psychickej spôsobilosti sa skracaje na 5 rokov. Platnosť výnimiek bude rovnako iba 5 rokov.
10. Držitelia po novom zakázaných zbraní budú podliehať povinnej kontrole uloženia zbrane v obydli každé dva roky, mnohí budú nútení zbrane zabezpečiť trezorom a poplachovým zariadením.
11. Návrh nevyužíva možnosti dané smernicou a držbu zbraní nadobudnutých pred prijatím novely, ktoré majú byť po novele zakázané, povoľuje bez udelenia výnimky iba do skončenia platnosti zbrojného preukazu, najneskôr do 30.4.2024. Po tomto termíne budú držitelia týchto zbraní povinní získať nenárokovateľnú výnimku, inak o držbu svojich zbraní prídu. Prevody a nadobúdanie týchto zbraní majú rovnako podliehať výnimke, hoci smernica umožňuje ich z tohto režimu vyňať.

Dopady prijatia návrhu novely bez zmien

Prijatie návrhu novely v predkladanej podobe by malo nasledovné predpokladané dopady:

1. Zásadné, výrazne negatívne narušenie doterajšej vyváženej právnej úpravy nadobúdania a držby zbraní. Veľká skupina občanov bude obmedzená vo výkone vlastníckeho práva k svojmu majetku neodôvodneným zásahom zo strany štátu.
2. Výrazné zhoršenie bezpečnostnej situácie v štáte. Mnohí občania, nútení plniť pre nich nové finančne náročné podmienky uloženia zbraní a získania výnimky na ďalšiu držbu svojich legálne nadobudnutých zbraní, po zániku platnosti zbrojného preukazu tieto zbrane neodovzdajú do úschovy štátu ale presunú ich do ilegálnej sféry. Novela zákona ide proti legitímnym očakávaniam a záujmom skupiny obyvateľstva, ktorá je ochotná, spôsobilá a vybavená podieľať sa aktívne na obrane štátu a verejného poriadku. Navrhovaný zásah zo strany štátu je už teraz vnímaný ako nespravodlivý a neodôvodnený. Vzťah tejto časti populácie k štátu a k politickej reprezentácii, ktorá takýto návrh odsúhlasí sa v prípade schválenia novely stane výrazne antagonistický.
3. Zhoršenie bezpečnostnej situácie na strane legálnych držiteľov zbraní. Obmedzenia kapacity zásobníkov znevýhodňujú legálneho držiteľa v prípade použitia zbrane pri ochrane života, zdravia a majetku v prípadoch nutnej obrany.
4. Nemožno očakávať úspech žiadnej ďalšej zbraňovej amnestie. Reguláciou dotknutí občania už pri prerokovávaní smernice začali strácať dôveru v štát, EU a ich inštitúcie. Vidia, že EU nie je

garantom nedotknuteľnosti ich vlastníckych práv ale naopak legálnu držbu zbraní potláča a kriminalizuje.

5. Obmedzenie výkonu športovej činnosti a výrazné obmedzenie až zánik kultúrnych aktivít venujúcich sa rekonštrukciám historických udalostí. Pre radikálne zvýšenie finančných nárokov sa ďalšia držba zbrane stane pre mnohých nedosiahnuteľná.
6. Výrazný negatívny zásah do podnikateľskej činnosti držiteľov zbrojných licencií s dopadom na výber daní do štátneho rozpočtu.
7. Výrazne zvýšené požiadavky na ľudské a materiálne kapacity Policajného zboru a KEÚ, ich presmerovanie na výkon št. dozoru u bezúhonných občanov na úkor potláčania skutočne závadových aktivít.
8. Zvýšenie výdavkov občanov na úseku zbraní a streliva. Pri predpokladaných nákladoch cca 200 € na získanie Zbrojného preukazu (kolky, potvrdenie lekára, psychológa, etc.) ide pri počte 148.027 držiteľov o takmer 30 miliónov eur každých 5 rokov. K tomu treba pripočítať správne poplatky na žiadosti o výnimky, ktoré pri desaťtisíoch zbraní, ktoré po novom prechádzajú do kategórie A, budú v rádoch miliónov eur. Náklady na zabezpečenie uloženia zbraní, ktoré budú musieť držiteľia znášať budú v rádoch desiatok miliónov. Toto všetko bez akéhokoľvek pozitívneho dopadu na bezpečnosť. Práve naopak, mnoho ľudí budú tieto výrazné náklady motivovať k prechodu do ilegality.

Legis Telum – Zdrúženie vlastníkov strelných zbraní, o.z.

JUDr. Boris Draškaba

Prílohy:

- zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive
- návrh novely zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive
- oznámenie o podaní žaloby Českej republiky
- Smernica Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2017/853 zo 17. mája 2017, ktorou sa mení smernica Rady 91/477/EHS o kontrole získavania a vlastníctva zbraní
- Súhrnný štatistický prehľad na úseku strelných zbraní a streliva za obdobie od 1.1.2018 do 30.06.2018